

Voorkoming van verkeersongevallen met vrachtwagens ⁽¹⁾

De verkeersveiligheid is een van de prioriteiten van het vervoerbeleid van de Europese Unie. Hoewel het gaat om een gedeelde verantwoordelijkheid van de overheid, het bedrijfsleven en het publiek, moeten de bedrijven en de werknemers in de transportsector op dit gebied een leidende rol spelen. In deze publicatie worden enkele basisprincipes voor goede praktijken in de wegvervoersector beschreven.

Succesvolle bedrijven integreren de verkeersveiligheid in hun kwaliteitsbeleid

In de EU komen jaarlijks ongeveer 800 vrachtwagenchauffeurs om in het verkeer. Vrachtwagenchauffeur is dus een gevaarlijk beroep (?). Alle werknemers hebben recht op veilig en gezond werk, ook in de transportsector.

Verkeersongevallen kosten ook veel geld: ondernemingen die een verkeersveiligheidsbeleid voeren, kunnen daardoor in het algemeen ook hun bedrijfskosten omlaag brengen. Bovendien zijn verkeersongevallen met vrachtwagens schadelijk voor het imago van het wegtransport en voor de maatschappelijke acceptatie ervan.

Als ondernemer in de wegtransportsector heeft u dus alle redenen om serieus werk te maken van de veiligheid van uw chauffeurs.

VeiligheidsASPECTen van het werk

De Europese aanpak op het gebied van gezonde en veilige arbeidsomstandigheden omvat een evaluatie van de risico's en toepassing van preventieve maatregelen, waarbij de aandacht allereerst uitgaat naar risicobestrijding aan de bron. Deze uitgangspunten moeten ten grondslag liggen aan een preventief plan voor verkeersveiligheid en gezondheid, dat betrekking heeft op de voertuigen en de uitrusting daarvan, de planning van het werk en het personeel. Daarnaast moet een register worden opgezet waarin allerlei ongelukken kunnen worden opgenomen. Deze kunnen vervolgens worden geanalyseerd in het kader van de risico-evaluatie, om na te gaan welke maatregelen er moeten worden genomen.

Het **preventieplan** omvat met name:

- aanstelling van een bedrijfsveiligheidsfunctionaris;
- raadpleging van het personeel en een intern communicatiesysteem, waardoor het personeel opmerkingen en suggesties naar voren kan brengen;
- speciale opleidingen voor het personeel, met name chauffeurs;
- regelingen om de prestaties van individuele werknemers op het punt van de verkeersveiligheid te volgen;
- onderhoud van vrachtwagens en uitrusting;
- naleving van wet- en regelgeving op verkeersgebied, inclusief de voorschriften met betrekking tot tachografen en rijtijden.

In specifieke richtlijnen en verordeningen op het gebied van het wegtransport zijn maatregelen voorschreven ter regulering van rijtijden, tachografen, technische inspectie van voertuigen en rijbewijzen.

De plaats van veiligheidsASPECTen in zakelijke relaties

Ondernemingen kunnen het aspect veiligheid een positieve rol laten spelen bij hun bedrijfsactiviteiten, bijvoorbeeld door:

- klanten erop te wijzen dat uw bedrijf groot belang hecht aan de verkeersveiligheid en hun belangstelling voor dit onderwerp te stimuleren. Doe geen concessies die de verkeersveiligheid negatief kunnen beïnvloeden, zoals het veranderen van de rij- en rusttijden of het te zwaar laden van een voertuig.
- uw verkeersveiligheidsbeleid een plaats te geven in andere aspecten van de bedrijfsvoering, zoals kwaliteitscertificering en reclamecampagnes; dit kan een commerciële troef vormen.

Partnerschap met plaatselijke instanties

Transportondernemingen kunnen blijf geven van hun deskundigheid door normen te stellen voor het personeel en te ijveren voor verbeteringen van de verkeersveiligheid in de omgeving van het bedrijf.

Werk samen met de plaatselijke overheid bij de verbetering of de goedkeuring van een veiligheidsplan. Hierbij kan ook rekening worden gehouden met een lokaal verkeersveiligheidsplan; neem het initiatief en vestig de aandacht op mogelijke problemen of verbeteringen van de verkeersveiligheid;

Chauffeurs kunnen op basis van hun ervaring, deskundigheid en kennis van de problematiek betrokken worden bij openbare werken ter verbetering van wegenstelsels, verkeersborden en signalering, publieksvoorlichting en verkeersopleiding van de jeugd.

CHECKLIST GOEDE PRAKTIJKEN WERKGEVER

- Stel een schriftelijk veiligheidsbeleid en veiligheidsinstructies op voor uw chauffeurs en de beroepsvervoerders die voor u werken;
- Zorg voor veiligheidsgordels voor de chauffeur en iedere passagier die in het voertuig mee moet reizen;
- Schaf voertuigen met de beste veiligheidsvoorzieningen aan, zoals veiligheidsgordels en air bags, een veiligheidsscherm achter de bestuurdersplaats, ABS, voorzieningen voor veilige lading, uitrusting om de blinde hoek te minimaliseren, etc;
- Voer procedures in voor goed onderhoud van uw voertuigen;
- Gebruik tijdschema's waardoor uw chauffeurs voldoende tijd hebben, zodat ze zich kunnen houden aan snelheidslimieten, en vermijdt rijden in de spits. Controleer of er niet geknoeid is met snelheidsbegrenzers (voor zover aanwezig);
- Houd bij het opstellen van tijdschema's rekening met slecht weer en andere ongunstige omstandigheden;
- Geef veilige routes aan, bij voorkeur autosnelwegen;
- Registreer en controleer de rijtijden, rekening houdend met de aanbevolen veiligheidsmarges en wettelijke voorschriften;
- Laden kan vermoeidheid veroorzaken. Zet voor het lossen indien mogelijk ander daarvoor opgeleid personeel in, en niet de chauffeurs. Plan rustperiodes voor chauffeurs die zowel moeten laden als rijden;
- Neem bewakende chauffeurs in dienst. Controleer hun rijbewijzen. Ga na of ze in goede conditie zijn om te rijden;
- Zorg ervoor dat uw chauffeurs worden opgeleid in veilige verkeerspraktijken, het controleren van de veiligheid van het voertuig, een goed gebruik van de veiligheidsvoorzieningen van het voertuig, veilig laden van het voertuig. Plan opfriscursussen en regelmatige briefings;
- Ontwikkel een duidelijk beleid inzake de controle op gebruik van alcohol en andere middelen die in het verkeer verboden zijn;
- Zorg voor een verantwoord gebruik van mobiele telefoons;
- Neem een lokaal programma en afspraken inzake verkeersveiligheid op in uw veiligheidsprogramma. Draag bij aan de ontwikkeling van dit soort afspraken op lokaal niveau;
- Als u beroepschauffeurs inhuurt kunt u even goed eisen stellen aan het voertuigonderhoud, de veiligheidsvoorzieningen, het gebruik van veiligheidsgordels, opleiding en ervaring, etc. U heeft vaak direct of indirect invloed op zaken als rijschema's, routes, veiligheidsprocedures etc. .

(1) N.B.: voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke goederen blijven hier buiten beschouwing.

(2) CARE - Europese database van verkeersongevallen

vrachtwagenchauffeurs zijn ook professionals op het gebied van verkeersveiligheid

Verkeersongevallen met vrachtwagens kunnen zeer ernstige gevolgen hebben

Als beroepschauffeur is uw veiligheid en die van andere weggebruikers vaak afhankelijk van uw houding en gedrag achter het stuur. Verder moet u met uw werkgever samenwerken bij kwesties op het gebied van gezondheid en veiligheid. De doelstelling op lange termijn is het elimineren van alle mogelijke oorzaken van ernstige of dodelijke verkeersongevallen op de Europese wegen. Als chauffeur kunt u hierbij een belangrijke rol spelen door verantwoord te handelen.

Samen op verantwoorde wijze gebruik maken van het wegennet houdt in dat u:

- anticipeert op mogelijke risicosituaties, zodat u adequaat kunt reageren;
- in staat bent om adequaat te reageren in gevaarlijke situaties en bij ongevallen;
- een niet-agressieve, voorzichtige rijstijl heeft en andere weggebruikers hoffelijk en met respect en begrip bejegent, ook als ze fouten maken.

Als u zich aan deze regels houdt komt dat uw eigen veiligheid ten goede en zult u minder last hebben van stress. Het is de beste manier om te bewijzen dat u een professional bent.

© www.freefoto.com

Attent en professioneel rijden

Houdt altijd rekening met de veiligheid, ook bij het plannen van uw reis. Neem zoveel mogelijk de minst vermoeiende en minst gevaarlijke routes, en reis bij voorkeur via snelwegen.

Als u trajecten met intensief verkeer niet kunt vermijden, probeer dan in ieder geval de spitsuren te vermijden door uw pauzes en rustperiodes goed te plannen.

Houdt een veilige afstand tot de voertuigen vòòr u. Pas uw snelheid aan aan het soort weg, de verkeersdrukke, het zicht en de weersomstandigheden.

Als u op een snelweg van baan verandert, geef dan altijd op tijd richting aan, zodat de bestuurders achter u duidelijk kunnen zien wat u van plan bent. Als u op een minder drukke weg wilt gaan inhalen, probeer dan om de bestuurders achter u niet tegen te houden en wacht desnoods even voordat u met de inhaalmanoeuvre begint.

Geef bestuurders op kleinere wegen de gelegenheid om u in te halen als zich achter u een file heeft gevormd.

Let op de zwakkere weggebruikers, vooral in de bebouwde kom: fietsers, voetgangers, kinderen en ouderen.

CHECKLIST GOEDE PRAKTIJEN BESTUURDERS

- Volg de veiligheidsinstructies;
- Gebruik altijd uw veiligheidsgordels. Bijrijders of passagiers mogen alleen meerijden als er voor iedere persoon een veiligheidsgordel aanwezig is; houdt u aan de snelheidsbeperkingen. Verminder uw snelheid als dat gezien de weersomstandigheden veiliger is;
- Rijd niet verder als u vermoeid bent. Neem regelmatig pauzes. Ga uit de cabine en zorg dat u frisse lucht krijgt. Gebruik geen stimulerende middelen tegen vermoeidheid;
- Houd u steeds aan de plaatselijke verkeersregels en neem de voorschriften inzake de rijtijden in acht;
- Stel uw stoel zo af dat u zo rechtop mogelijk zit en gebruik maakt van de hoofdsteun. Zodoende kunt u bij een ongeval een whiplash voorkomen;
- Zorg dat u op de hoogte bent van de onderhoudprocedures van uw voertuig en dat het steeds in rijklare staat is. Zijn de ruiten en de spiegels schoon? Zijn de banden, remmen, het stuur en de lichten in goede staat?
- Rijd niet onder invloed van alcohol of drugs of als u medicijnen heeft genomen die uw rijgedrag kunnen beïnvloeden. Volg de instructies voor medicijnen in de bijsluiters en raadpleeg in geval van twijfel uw arts;
- Roken tijdens het rijden kan slaperigheid veroorzaken doordat er in de cabine steeds meer kooldioxide en steeds minder zuurstof komt, en het koolmonoxidegehalte in het bloed van de chauffeur stijgt;
- Gebruik in de cabine geen verwarmings- of kooktoestellen die werken op LPG of olie, omdat de koolmonoxideconcentratie hierdoor stijgt; dit kan dodelijk zijn;
- Houd u aan de praktische veiligheidsregels bij het uitstappen uit de cabine, vooral bij slecht zicht en bij lichamelijke vermoeidheid (beenspieren);
- Zorg ervoor dat de lading evenwichtig wordt verdeeld en goed wordt vastgezet. Werk veilig met de vracht, en zorg er bijvoorbeeld voor dat er geen vracht op u kan vallen;
- Zorg ervoor dat er geen losse objecten in de cabine liggen die u bij het remmen kunnen raken en letsel kunnen veroorzaken;
- Bijrijders die in de slaapcabine liggen moeten zich vastmaken;
- Zorg ervoor dat uw zicht niet wordt beperkt door hangende voorwerpen of stickers en dergelijke op de ruiten;
- Parkeer uw voertuig of aanhanger niet zodanig dat het verkeer wordt gehinderd of het zicht van andere bestuurders of voetgangers wordt belemmerd. Zorg ervoor dat uw voertuigen goed vaststaat;
- Eet regelmatig en gezond.

Verdere informatie is verkrijgbaar bij/op:

- de website van het Agentschap - <http://osha.eu.int>. De site van het Agentschap heeft links naar sites van de lidstaten waar u nationale wetgeving, praktijkcodes en richtsnoeren kunt vinden over veiligheid en gezondheid op het werk.
- Europese verordeningen en richtlijnen vindt u in de Eurolex database - <http://europa.eu.int/eur-lex/>. Richtlijnen zijn niet direct toepasselijk, maar worden verwerkt in de wetgeving van de lidstaten en toegepast in het kader van het nationale rechtssysteem. In richtlijnen worden minimumnormen geformuleerd, maar de nationale normen kunnen strenger of uitgebreider zijn. Veel lidstaten stellen richtsnoeren en praktijkcodes op.
- Directoraat-generaal Energie en Vervoer van de Europese Commissie - http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index_en.html